Pracovní list

Ze života Národního parku České Švýcarsko

Národní parky jsou velmi cenná území, kde se daří zajímavým i vzácným druhům živočichů a rostlin a kde má příroda prostor rozvíjet se téměř bez zásahů člověka. Lidé je vyhlašují proto, aby zabránili jejich poškozování a často nevratným změnám, které lidská činnost může způsobit. Péči o tato území zajišťují správy národních parků, které se řídí zákonem o ochraně přírody.

A Víš, jak je to s národními parky v České republice?

V naší republice máme zatím čtyři národní parky. Zajímavé je, že všechny se nacházejí v příhraničních oblastech. V některých z nich pramení významné české řeky a jeden z nich už je tu přes 50 let. Jejich počet se pravděpodobně rozšíří, protože cenná jsou i další území, která by si zasloužila tento způsob ochrany. Vyzkoušej si, jak dobře znáš naše národní parky!

Do mapky doplň názvy vyznačených řek a jednoho města. Nevíš-li si rady, využij nápovědu v závorce. (Praha, Vltava, Dyje, Labe)

Přiřaď k logům národních parků čísla podle toho, kde se na mapce nacházejí. Pod jednotlivá loga pak roztřiď informace ze seznamu dole tak, aby vypovídala pravdivě o daném národním parku. Na první řádek si napiš názvy jednotlivých národních parků, loga ti budou velkou nápovědou.

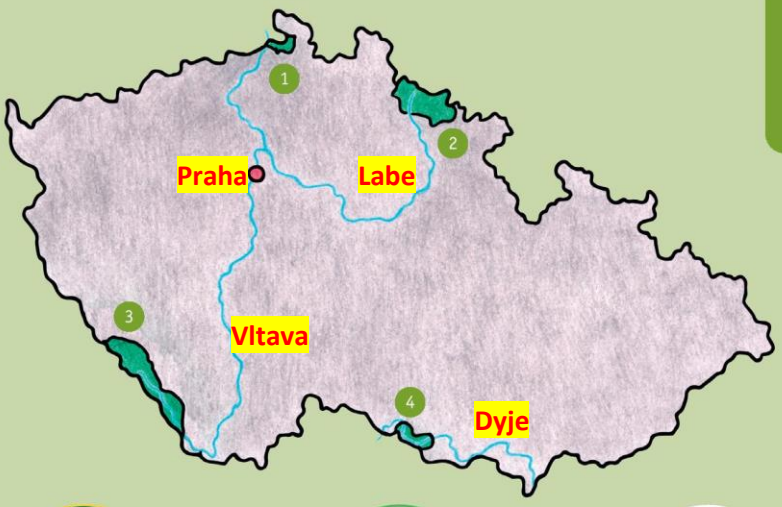

nejmenší, největší, nejmladší, nejstarší, hořec, čáp, smrk, Pravčická brána, 1. 1. 2000, 17. 5. 1963, 20. 3. 1991, 1. 7. 1991, Dyje, Sněžka, Růžovský vrch, šumavské vrcholy, suchý strom

2	4	3	1
Krkonošský národní park	NP Podyjí	NP Šumava	NP České Švýcarsko
Název národního parku	Název národního parku	Název národního parku	Název národního parku
hořec, Sněžka	Dyje, čáp	šumavské vrcholy, suchý strom, smrk	Pravčická brána, Růžovský vrch
Symboly ze znaku parku	Symboly ze znaku parku	Symboly ze znaku parku	Symboly ze znaku parku
17. 5. 1963 nejstarší	1.7. 1991 nejmenší	20. 3. 1991 největší	1.1. 2000 nejmladší
Datum založení Nej...	Datum založení Nej...	Datum založení Nej...	Datum založení Nej...

B Krajina pískovcových skal

Přeshraniční region Labských pískovců se rozprostírá na ploše o rozloze téměř 700 km² a jedná se o oblast jedinečných pískovcových útvarů v okolí řeky Labe na obou stranách hranice. Nejcennější části byly vyhlášeny jako národní parky a část území je spravována jako chráněné krajinné oblasti. Na Labské pískovce navazují v našem kraji další chráněná území. Dokážeš se vyznat v mapě a správně pojmenovat všechna chráněná území?

Napiš do obrázku názvy jednotlivých národních parků (zkratka NP) a chráněných krajinných oblastí (zkratka CHKO) a pojmenuj také města na mapě. Nápovědu najdeš v závorce.

(CHKO Labské pískovce, CHKO Lužické hory, CHKO České středohoří, NP České Švýcarsko, Děčín, Krásná Lípa, Bad Schandau, Hřensko, NP Saské Švýcarsko, CHKO Saské Švýcarsko)

C Jak se moře změnilo na národní park?

České Švýcarsko bylo vyhlášeno národním parkem především kvůli své jedinečné geomorfologii. Co to znamená? Jednoduše řečeno, mohou za to všudypřítomné pískovcové skály, které tvoří kaňony podél říček, velké skalní stěny, osamocené skalní věže, hluboké rokle. A to vše pak dává prostor pro život různým živočichům a rostlinám, kterým tento, často nepřístupný terén vyhovuje. Víš, kde se tady pískovcové skály vzaly?

Do připravených rámečků jednoduše načrtni vývoj pískovcové oblasti Českého Švýcarska tak, jak během let proběhl. Pod rámečkem je uveden časový úsek, který máš zobrazit.

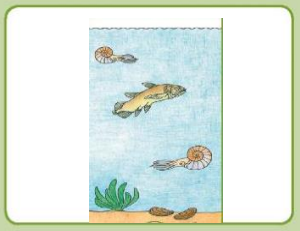

Před 95 milióny let

Před 50 milióny let

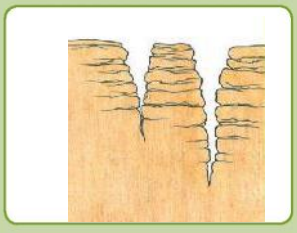

Před 2,5 miliónu let

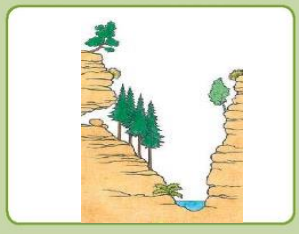

Současnost

D Nejen mechové království

Zaříznuté vlhké rokle v Českém Švýcarsku jsou rájem pro mechy, lišejníky nebo kapradiny, ale v národním parku najdeme i jiné zajímavé rostliny, které nás mohou upoutat barvou květů nebo plodů. Poznáš některé z nich na obrázcích?

Spoj názvy rostlin nebo lišejníků s jejich obrázky. Zakroužkuj červenou barvou obrázky s lišejníky.

lakušník vzplývavý	*lilie zlatohlavá*	*violka dvoukvětá*	*čípek objímavý*
prášenka žlutá	*dutohlávka sobí*	*brusnice brusinka*	*rašeliník*

E Náš domov je v pískovcích

Krajina pískovcových skal protkaná říčními toky je velmi různorodá a na malém prostoru nabízí řadu úkrytů i hnízdních příležitostí pro spoustu živočichů. V posledních letech se do ní vrací i druhy, které zde byly v minulosti vyhubeny, nebo se některým druhům daří lépe a lze jich najednou pozorovat mnohem více než dřív. To je důkazem, že ochrana tohoto území má smysl. Jak dobře znáš obyvatele Českého Švýcarska?

Napiš jména živočichů pod jejich obrázky. Když si nebudeš vědět rady, využij nápovědu.

Nápověda: sokol stěhovavý, čáp černý, vlk obecný, mravkolev běžný, netopýr velký, vydra říční, plch zahradní, losos obecný, datel černý, skorec vodní, lýkožrout smrkový, užovka obojková, výr velký, prase divoké, skokan hnědý, mlok skvrnitý, chrostík, rys ostrovid

Užovka obojková

Datel černý

Čáp černý

Mlok skvrnitý

Skokan hnědý

Losos obecný

Mravkolev běžný

Prase divoké

Vydra říční

Netopýr velký

Chrostík

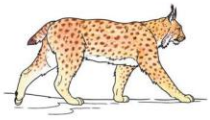
Rys ostrovid

Lýkožrout smrkový

Sokol stěhovavý

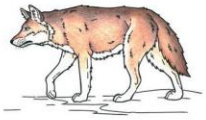
Vlk obecný

Skorec vodní

Výr velký

Plch zahradní

F Kde jsem to vlastně byl?

Každý rok navštíví Národní park České Švýcarsko téměř milión návštěvníků. Jako každý národní park má i ten náš nejvyhledávanější místa. Asi uhodneš, že to je Pravčická brána nebo soutěsky u Hřenska s plavbou na lodičkách. Toto území má ale i jiná zajímavá zákoutí a turisticky atraktivní místa. Zkus si udělat malou vlastivědnou poznávačku. Kamarádovi se pomíchaly obrázky míst navštívených v národním parku, pomoz mu je pojmenovat.

Spoj názvy míst s jejich obrázky. Pokud si troufneš, na prázdný řádek u obrázku doplň, poblíž jaké obce se cíl výletu tvého kamaráda nacházel.

Krásná Lípa

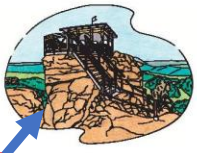
Jetřichovice

Vysoká Lípa, Jetřichovice

Krásná Lípa

Jetřichovice

Jetřichovice

Mariina vyhlídka | *Rudolfův kámen* | *Falkenštejn* | *Kyjovské údolí* | *Klenotnice* | *Dolský mlýn*

G Cesta do minulosti

České Švýcarsko je místem, kde v lesích mezi pískovcovými skalami žijí nejen rostliny a živočichové, ale už od pradávna se tu pohybovali i lidé. Krajinu svou činností přetvářeli a zanechávali zde své stopy v podobě různých staveb, značek, výklenků apod. Vyznáš se v historii zdejšího kraje?

Pod obrázky z nápovědy vyber jejich označení a napiš je na volný řádek. Škrtni obrázek, který se neváže k regionu Českého Švýcarska.

Jihočeské stavení

Smírčí kříž

Pravěcí lovci a sběrači

Roubený dům s podstávkou

výklenek ve skále, milíř s uhlířem, pravěcí lovci a sběrači, jihočeské stavení, smírčí kříž, roubený dům s podstávkou, Rysí kámen

Rysí kámen

Milíř s uhlířem

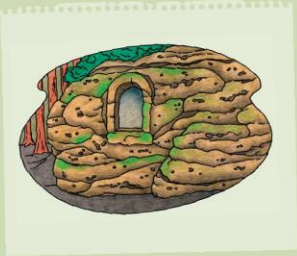

Výklenek ve skále

H Jsme tu na návštěvě

NEROZDĚLÁVAT OHEŇ

V NÁRODÍM PARKU SE NESMÍ SE TÁBOŘIT A PŘESPÁVAT

ODPADY SI KAŽDÝ ODNÁŠÍ DOMŮ

Nakresli tři malé jednoduché obrázky (piktogramy), jak bychom se měli při pohybu v národním parku chovat a co bychom měli dodržovat.

Vydala Správa Národního parku České Švýcarsko v roce 2022. Vychází v rámci projektu „Škola Národního parku České Švýcarsko“ podpořeného Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí. www.mzp.cz, www.sfzp.cz.

***Námět a text:** Jarmila a Jakub Judovi. **Ilustrace:** Petr Nesvadba. **Grafické zpracování:** TR-Design. **Jazyková korektura:** Eva Benešová. **Správná řešení i další pracovní listy na:** evvo.npcs.cz.

NÁRODNÍ PARK ČESKÉ ŠVÝCARSKO CHRÁNĚNÁ KRAJINNÁ OBLAST LABSKÉ PÍSKOVCE

STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí